

Lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja korvaukset vuonna 2017

1341/13.139/2017

Perusturvalautakunta § 11

Tarkistetaan lastensuojelun perhehoidon palkkioita ja korvauksia vuodelle 2017 23.11.2016 saapuneen sosiaali- ja terveysministeriön kuntainfon 11/2016 mukaisesti.

Yleistä perhehoidosta

Perhehoito on henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan omassa kodissa tai hoidettavan kodissa. Perhehoidon tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus perheenomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin. Perhehoidolla pyritään edistämään perhehoidossa olevan hyvinvointia sekä tukemaan hänen kasvuaan ja kehitystään. Perhehoidon järjestämisen lähtökohtana ovat perhehoitoa tarvitsevan lapsen, nuoren ja aikuisen tarpeet.

Lapsen/nuoren perhehoito voi olla lyhytaikaista perhehoitoa sosiaalihuoltolain 28 §:n mukaisena sosiaalipalveluna tai lastensuojelulain 36 §:n ja 37 §:n mukaisena avohuollon tukitoimenpiteenä. Lisäksi lastensuojelulain 49:n mukainen sijaishuolto voidaan toistaiseksi voimassaolevana järjestää perhehoitona. Perhehoitoa voidaan järjestää myös lastensuojelulain 75 §:n mukaisessa jälkihuollossa olevalle nuorelle, joka jatkaa asumistaan 18 vuotta täytettyään sijaisperheessä.

Perhehoitajalla tarkoitetaan perhehoitolain (263/2015) mukaan henkilöä, joka hoidon järjestämisestä vastaavan kunnan tai kuntayhtymän kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella antaa sosiaalihuoltolain (2014/1301) 3 §:ssä tarkoitettua perhehoitoa. Lain 10 §:ssä todetaan, että tässä laissa tarkoitettun toimeksiantosopimuksen tehnyt ei ole työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kuntaan tai kuntayhtymään.

Perhehoitajalle maksettava hoitopalkkion ja kulukorvauksen maksamisesta sovitaan toimeksiantosopimuksessa. Hoitopalkkio ja kulukorvaus ovat verotettavaa tuloa, mutta kulukorvauksen voi vähentää täysimääräisenä verotuksessa. Perhehoitajan joko pää- tai sivutoimen verokortti toimitetaan sosiaalitoimeen mahdollisimman pian, kun lapsen perhehoidosta on sovittu. Hoitopalkkio ja kulukorvaus maksetaan kuukauden viimeisenä päivänä.

Ranuan kuntaan ollaan päivittämässä perhehoidon toimintaohjeita, jossa määritellään muista tarkemmista perhehoitoon liittyvistä käytänteistä.

Hoitopalkkion määräytyminen

Hoitopalkkion määrään vaikuttaa lapsen hoidon ja huolenpidon tarpeen lisäksi se onko perhehoitaja työssä vai jääkö hän pääasiallisesti hoitamaan lasta kotiin. Palkkiota voidaan korottaa lapsen/ nuoren erityishoitoisuuden vuoksi. Lapsen hoitoisuus ja siihen perustuva korotus tarkistetaan vähintään vuosittain asiakassuunnitelmanneuvottelun yhteydessä.

Perhehoitajien palkkiot ja korvaukset 2017

	1. Perushoitopalkkio €/kk	2. Hoitopalkkio €/kk	3. Hoitopalkkio €/kk	4. Hoitopalkkio €/kk
Työssä olevat perhehoitajat	784,03 €	823,12 €	862,21 €	943,78 €
Kotona oleva perhehoitaja, lapsi 0-2 v.	1165,17 €	1246,73 €	1328,30 €	1409,86 €
Kotona oleva perhehoitaja, lapsi 3-17 v.	932,12 €	1013,69 €	1095,25€	1176,83 €
Nuori opiskelee toisella paikkakunnalla (alaikäinen)	voimassa oleva vähimmäismäärä			
Jälkihuolto- nuori, asuu perheessä	voimassa oleva vähimmäismäärä	+70 € vähimmäismäärään	+140 € vähimmäismäärään	+210 € vähimmäismäärään
Jälkihuolto- nuori, asuu itsenäisesti	291,26 €			
Vähimmäismäärä	784,03 €			
Tukiperhemaksut	55,94 €/vrk			63,80 €

Hoitopalkkioiden määrää tarkistetaan seuraavin periaattein:

1. Perushoitopalkkio

Perushoitopalkkio maksetaan perhehoitajalle niissä tilanteissa, joissa lapsen hoito edellyttää tavanomaista huolenpitoa. Lapsen kasvuun liittyvät normaalit kehityskriisien aiheuttamat ongelmat eivät ole perusteita hoitopalkkion korottamiseen.

2. Hoitopalkkio

Lapselle on myönnetty Kelan vammaistuki TAI lapsen hoidosta, huolenpidosta ja kuntoutuksesta aiheutuu tavanomaista suurempaa, säännöllistä rasitusta ja sidonnaisuutta. Lapsi tarvitsee vastaaviin samanikäisiin verrattuna enemmän

päivittäistä huolenpitoa ja valvontaa tai säännöllisiä, vähintään viikoittaisia hoito- ja kuntoutustoimenpiteitä. Tarvittaessa voidaan pyytää asiantuntijalausuntoa, mikäli lapselle ei myönnetä Kelan vammaistukea.

3. Hoitopalkkio

Lapselle on myönnetty Kelan korotettu vammaistuki TAI lapsen hoito, huolenpito ja kuntoutus edellyttävät päivittäin aikaa vievää ja lapsen ikäkauteen kuulumatonta tukea, opastusta ja valvontaa arjen toiminnoissa. Lapsella voi olla vaikeuksia useilla eri toimintakykyalueilla. Kodin ulkopuolisen terapian lisäksi lapsi tarvitsee kotona tukea ja opastusta. Tarvittaessa voidaan pyytää asiantuntijalausuntoa mikäli lapselle ei myönnetä Kelan korotettua vammaistukea.

4. Hoitopalkkio

Lapselle on myönnetty Kelan ylin vammaistuki TAI lapsi on lähes yhtämittaisen hoidon ja huolenpidon tarpeessa. Lapsi tarvitsee jatkuvaa valvontaa ja ohjausta sairautensa tai huomattavan levottomuuden, aggressiivisuuden, karkailevuuden tai tuhoavan käyttäytymisen takia. Tarvittaessa voidaan pyytää asiantuntijalausuntoa, mikäli lapselle ei myönnetä Kelan korotettua vammaistukea.

Hoitopalkkiota tarkastetaan, mikäli kriteerit, joilla hoitopalkkio on määrittynyt, eivät enää pidä paikkaansa. Palkkio tarkistetaan jommankumman sopijapuolen sitä pyytäessä, Kelan vammaistuen tarkistuksen yhteydessä tai vähintään kerran vuodessa (indeksikorotus tulee kulloinkin voimassa olevien ohjeistusten mukaisesti) sekä perhehoitajan olosuhteiden muuttuessa. Korotettu hoitopalkkio maksetaan takautuvasti Kelan tekemän vammaistuen päätöksen mukaisesti.

Alle 3-vuotiaan lapsen hoitopalkkion korotuksen edellytyksenä on, että sijaisvanhempi on kotona hoitamassa lasta.

Vaikeahoitoisuuden sosiaaliset ja kasvatukselliset perusteet voi arvioida myös sosiaalityöntekijä yhdessä lastensuojelun tiimin kanssa kuullen tarvittaessa muita kasvatuksen asiantuntijoita. Perusteena voi olla myös biologisten vanhempien vaikeudet, jotka heijastuvat voimakkaana sijaisperheen elämään.

Vaikeahoitoisuus vammaisuuden tai sairauden perusteella edellyttää Kelan myöntämää hoitotukea.

Kulukorvauksen määräytyminen

Lapsesta maksettava kulukorvaus määräytyy seuraavasti:

Ikä	Kulukorvauksen määrä	
0-9 -vuotiaat	493,67 €	
10-14 -vuotiaat	603,40 €	
15-17 -vuotiaat	713,09e	
jälkihuolto 18-20 -vuotiaat	411,52 € (vähimmäismäärä)	164,55 € (asuu itsenäisesti)
Nuorella sään.tuloja	0 €	

Vähimmäismäärä	411,52 €
Tukiperhe	27,42 €/vrk

Kulukorvauksen tarkoitus on korvata perhehoidossa olevan lapsen/ nuoren ravinnosta, asumisesta, tavanomaisista harrastuksista, henkilökohtaisista tarpeista ja muusta elatuksesta aiheutuvat tavanomaiset menot sekä terveydenhuollon kustannukset (tk-maksut, pkl-maksut, lääkkeet), joita muun lainsäädännön nojalla ei korvata.

Kulukorvaus sisältää lapsen ja nuoren käyttövarat. 15- vuotta täyttäneelle lapselle tulee perhehoitajan antaa käyttövaroina 1/3 kulloinkin voimassa olevan elatustuen määrästä. 10-14 -vuotiaalle lapselle perhehoitaja maksaa ns. taskurahaa 20 €/kk. Elatustuen määrän voi tarkistaa lapsen asioista vastaavalta sosiaalityöntekijältä aina vuoden alussa.

Käynnistämiskorvaus

Käynnistämiskorvauksen enimmäismäärä on 1.1.2017 alkaen 2 922,52 euroa perhehoidossa olevaa henkilöä kohti.

Kun nuori muuttaa opiskelemaan toiselle paikkakunnalle (alaikäinen)

Jos nuori muuttaa esim. toiselle paikkakunnalle opiskelemaan peruskoulun jälkeen maksetaan perhehoitajalle hoitopalkkiona kulloinkin voimassa oleva hoitopalkkion vähimmäismäärä. Kulukorvaus voidaan lakkauttaa kokonaan tai mikäli perhehoitajan kanssa on sovittu, että nuori esim. käy viikonloppuisin sijaisperheessä, nuoreen pidetään yhteyttä, perhehoitaja huolehtii lapsen perustarpeista (vaatetus, harrastusvälineet, terveydenhuoltokulut, matkakulut opiskelupaikkakunnalle jne.) , maksetaan hänelle kulukorvausta vähimmäismäärä.

Normaalin kulukorvauksen lisäksi korvataan

Kouluikäisen lapsen harrastuksiin myönnetään **250 euroa** (sisältää myös harrastuksiin liittyvät matkat) vuosittain selvitysten perusteella.

Polkupyörään ja kypärään myönnetään **max. 200 euroa** (enintään kolme kertaa perhehoidon aikana). **Koululiikunnassa tarvittaviin urheiluvälineisiin** myönnetään saman periaatteen mukaisesti tukea seuraavasti: sukset (85 euroa), monot (30 euroa) ja luistimet (50 euroa). Koululiikunnan edellyttämien urheiluvälineiden ja polkupyörän hankkimiseen pyydetään sosiaalityöntekijältä maksusitoumus tai sovitaan etukäteen hankinnoista kuitteja vastaan

Perhehoidossa olevan lapsen/ nuoren yksilöllisistä tarpeista johtuvan terapian ja terveydenhuollon sekä alle 21-vuotiaan nuoren opinnoista aiheutuvat erityiset kustannukset sekä silmälasit, joita ei muun lainsäädännön kautta korvata huomioidaan erikseen normaalin kulukorvauksen lisäksi. Joissain tilanteissa matkakorvauksena perhehoitajille voidaan maksaa oman auton käytöstä

kulloinkin voimassa oleva Kelan taksan mukainen korvaus sen mukaan mitä asiakassuunnitelmassa on erikseen sovittu korvattavaksi. Normaalit päivittäiset kuljetukset esim. päivähoitoon sisältyvät kulukorvaukseen eikä näitä matkoja erikseen korvata. Erikseen korvattavia matkakuluja voivat olla lapsen vieminen tapaamisiin tai pidemmät matkat lääkäriin tms. joita ei korvata Kelan kautta.

Lomanvietosta aiheutuviin kuluihin voidaan erikseen myöntää vuosittain max. 250 €/vuosi.

Asiakassuunnitelmassa sovituista erillishankinnoista tulee esittää kuitti tai lasku mahdollisimman pian, viimeistään kuukauden sisällä hankinnasta.

Kelan hoitotuki lapsesta maksetaan perhehoitajalle

Kelan hoitotuella perhehoitaja kattaa matkakustannukset omalla autolla, taksilla, julkisilla kulkuneuvoilla, lääkkeet, terapiakäynnit yms. vastaavat kustannukset. Mikäli menot ylittävät hoitotuen, korvataan ylittävät kulut kuitteja tai muuta luotettavaa selvitystä vastaan perhehoitajalle.

Lapsilisä maksetaan perhehoitajalle.

Lapsesta maksetaan lapsilisä Kelan kautta perheelle sijoitusta seuraavan kuukauden alusta alkaen. Lapsilisä porrastetaan perhehoitajien omien ja mahdollisesti muiden perheeseen sijoitettujen lasten kanssa. Sosiaalitoimen kautta ilmoitetaan Kelalle, että lapsilisä maksetaan perhehoitajalle.

Yksinhuoltajalle maksetaan jokaisesta lapsesta lapsilisään yksinhuoltaja-korotusta.

Lapsilisän porrastus määräytyy niiden lasten lukumäärän mukaan, joista henkilö on oikeutettu nostamaan lapsilisää. Esimerkiksi jos 15 vuotta täyttänyt lapsi nostaa itse lapsilisänsä, hän ei vaikuta korottavasti perheen muista lapsista maksettavaan lapsilisään. Lapsilisä on verotonta tuloa.

Hoitopalkkio ja kulukorvaus jälkihuollon ajalta

Jälkihuollossa olevasta nuoresta maksetaan hoitopalkkiona kulloinkin voimassa olevan hoitopalkkion vähimmäismäärä, mikäli perhehoitaja tosiasiallisesti huolehtii nuoresta kotonaan. Kulukorvaus maksetaan näissä tilanteissa myös vähimmäismäärän mukaisesti. Hoitopalkkiota voidaan jälkihuolto nuoren osalta korottaa aikaisemmin mainittujen perusteiden mukaan (vaikeahoitoisuus, Kelan vammaistuki).

Kun nuori muuttaa omaan asuntoon, voidaan hoitopalkkiota ja kulukorvausta maksaa itsenäistymisen tukemiseen asiakassuunnitelmassa sovituille ajalle tai aina jälkihuollon päättymiseen saakka.

Jälkihuollossa olevan nuoren ei tarvitse ottaa opiskelujaan varten opintolainaa mikäli kyseessä on lukio- tai ammatillinen koulutus. Opintoraha tulee hakea

normaalisti. Opintorahan määrään eivät vaikuta perhehoitajien tulot vaan se määräytyy nuoren biologisten vanhempien tulojen perusteella. Tarvittaessa nuori on oikeutettu saamaan toimeentulotukea tai muuta taloudellista tukea opintoihinsa.

Sijoituksen ajalta nuorelle kertyy itsenäistymisvaroja. Itsenäistymisvarat kertyvät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloista, korvauksista ja saamisista (ei kuitenkaan lapsilisistä). Sosiaalitoimi varaa kuukausittain em. tuloista 40% nuoren itsenäistymistä varten. Nämä varat maksetaan nuorelle jälkihuollon aikana sosiaalitoimen kautta asiakassuunnitelman mukaisesti. Jos nuorelle ei kerry omista tuloistaan, korvauksista tai saamisista itsenäistymisvaroja niin sosiaalitoimi maksaa nuorelle jälkihuollon aikana itsenäistymisvaroja 2000 €.

Jos nuori saa työmarkkinatukea, työttömyyskorvausta, palkkatuloa tai muuta säännöllistä tuloa (ei opintorahaa), niin kulukorvausta ei makseta perhehoitajalle lainkaan. Kesätyötulot eivät vaikuta kulukorvauksen määrään. Nuoren kanssa on hyvä tehdä suunnitelma siitä, mihin nuori tulonsa käyttää.

Hoitopalkkion ja kulukorvauksen maksun perusteet tarkistetaan asiakassuunnitelman tarkistamisen yhteydessä tilanteiden muututtua, mutta kuitenkin vähintään vuosittain.

Päätösehdotus: Perusturvalautakunta päättää hyväksyä lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset edellä mainitun esityksen mukaisesti 1.1.2017 lukien.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
perusturvajohtaja Virpi Piira
puh. 040 514 2539, etunimi.sukunimi@ranua.fi